

Archeologisch en bouwhistorisch onderzoek van 15 december 2012-9 februari 2013

Looijendaal is een monumentale dwarshuisboerderij en is vroeg in de 19e eeuw gebouwd op de plek waar vermoedelijk al in het begin van de 17e eeuw een boerderij heeft bestaan. Het woonhuis werd rond 1900 opnieuw opgetrokken. Het pand ligt op de Houtense stroomrug, met de achterzijde aan de Oosterlaak. In verband met een verbouwing en restauratie vond er bouwhistorisch en archeologisch onderzoek plaats. De eigenaar nodigde de Archeologische werkgroep "Leen de Keijzer" uit om dit onderzoek uit te voeren.

De inhoud van het pand

De deel is driebeukig, voorzien van 2 x 4 staanders. Het dwarshuis bestaat uit een spoelkamer, een woonkamer, een opkamer met daaronder een kelder, een keuken, een badkamer-bijkeuken en over de hele breedte een zolder.

Kort verslag van het bouwhistorisch en archeologisch onderzoek

De deel

In de lengte van de deel is een sleuf gegraven die later verdiept is. Hierdoor ontstond een fraai profiel, waarin de na-

De deel: een zijvlak maken, het straatje langs de staanders, grupstenen en de gravers.

tuurlijke gelaagdheid van de stroomrug goed zichtbaar is. Ook in de breedte konden we een profiel steken. We zagen een mooi overzicht van de natuurlijke zand- en leemlagen, een paalgat, een afvalkuil en diverse andere grondlagen tot in de onverstoorte grond. Aan de linkerszijde langs de standers was een bestrating zichtbaar, aan de rechterzijmuur vooraan een oude fundering van kloostermoppen en een stukje bestrating.

Losse, zwart gekleurde 'grupstenen' met

Boven: een overzicht van de sleuf over de hele lengte met de foto linksonder het laatste stuk. Onder: de oorspronkelijke ingang naar de kelder vanuit de woonkamer. Rechtsonder: het overzicht van de kelder.

aan een kant een ronding zijn gevonden rechts naast de achterhoofdingang. Deze grupstenen werden gebruikt voor het maken van een gemetselde voerbak.

Het dwarshuis

Onder de opkamer ligt een *kelder* met de restanten van een uitgebroken tongewelf. Vanuit de woonkamer daalt een gemetselde trap af naar deze kelder. Op de keldervloer lagen rode plavuizen en aan de zijkant twee pekelbakken voor het maken van kaas. Tussen de beide pekelbakken is ruimte uitgespaard voor een doorgang naar de bijkeuken. Nadat de

kaasproductie werd opgeheven is deze doorgang dichtgemaakt. In de *bijkeuken* zijn plankhouders gevonden die gediend hebben voor de kaasrijping. Onder de houten vloeren van diverse kamers werden funderingen van kloostermoppen gevonden.

In de woonkamer kwamen drie lagen plavuizen tevoorschijn, in verschillende patronen. Onder de plavuizen vloeren werd een lemen vloer ontdekt waarin twee stookplaatsen (ondiepe kuilen) zichtbaar waren. In de woonkamer is een vrijwel gave aspot gevonden.

Boerderij Looijendaal, Beusichemseweg 30, 't Goy

Uit een oogpunt van brandveiligheid werd voor het slapen gaan de gloeiende as uit de haardstede in de pot geschept. Mogelijk werd gloeiend as bewaard om het haardvuur de volgende ochtend weer aan te steken. We vonden op en onder

de lemen vloer fragmenten roodbakend aardewerk, stukjes steengoed (Jacobakan), blauwgrijs middeleeuws aardewerk en botmateriaal.

In de *keuken* zijn resten gevonden van een pompbak, op de *zolder* een bedstee.

Links: de aspot die mee wordt genomen voor onderzoek.

Rechts: de zolder met in het midden de bedstee met luiken.

Geheel links: de plankhouders voor de kaasrijping, daarnaast de uitgegraven pompbak in de keuken.

Rechts: het vrijmaken van de stookplaatsen in de woonkamer.

